

Warszawa. 22 sierpnia 2019 r.

Departament Nadzoru Administracyjnego

DNA-III.054.15.2019

dot. RMSP-192/2019/WPL

Biuro Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców

W odpowiedzi na wystąpienie z dnia 14 maja 2019 r., uprzejmie informuję:

- W zakresie punktu 1 wystąpienia, tj. ustosunkowania się do załączonej wiadomości z dnia 5 kwietnia 2019 r. dotyczącej funkcjonowania Krajowego Rejestru Sądowego:

Funkcjonowanie XII Wydziału Gospodarczego Krajowego Rejestru Sądowego Sądu Rejonowego w Białymstoku jest przedmiotem działań nadzorczych w ramach nadzoru zewnętrznego Ministra Sprawiedliwości oraz nadzoru wewnętrznego sprawowanego przez Prezesa Sądu Apelacyjnego w Białymstoku.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. *Prawo o ustroju sądów powszechnych* (t.j. - Dz. U. z 2019 r., poz. 52 ze zm. - dalej: u.s.p.) Minister Sprawiedliwości sprawuje wyłącznie zewnętrzny nadzór administracyjny nad działalnością administracyjną sądów. Nadzór ten polega na analizie i ocenie prawidłowości oraz skuteczności wykonywania przez prezesów sądów wewnętrznego nadzoru administracyjnego. W ramach nadzoru Ministrowi Sprawiedliwości przysługują uprawnienia do oceny informacji rocznych o działalności sądów, ustalania ogólnych kierunków wewnętrznego nadzoru administracyjnego wykonywanego przez prezesów sądów apelacyjnych, kontrolowania wykonywania obowiązków nadzorczych przez prezesów sądów apelacyjnych oraz wydawania stosownych zarządzeń (art. 37g § 1 u.s.p.).

Przyznane uprawnienia nie pozwalają Ministrowi Sprawiedliwości na jakąkolwiek ingerencję w rozstrzygnięcie sprawy sądowej, ponieważ czynności z zakresu nadzoru administracyjnego nie mogą wkraczać w dziedzinę, w której sędziowie są niezawisli, a referendarze sądowi niezależni, a zatem w sferę orzeczniczą (art. 9b u.s.p.). Ani Minister Sprawiedliwości, ani prezes sądu, czy inny organ administracji publicznej nie mogą w jakikolwiek sposób wpływać na ostateczną treść wydanych orzeczeń sądowych. Ta zasada

wynika wprost z określonej w art. 45 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej gwarancji prawa obywateli do rozpatrzenia każdej sprawy sądowej przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd, na który nie mogą w żaden sposób wpływać inne organy. Weryfikacja czynności orzeczniczych może nastąpić tylko w granicach przewidzianej przepisami instancyjnej kontroli sądowej, a o przysługujących środkach zaskarżenia (o ile przysługują) i terminach ich wnoszenia strony (uczestnicy) postępowań są przez sądy pouczeni.

Niewątpliwie doszło do opóźnienia w rozpoznaniu trzech wniosków rejestrowych złożonych przez Spółdzielnię Mieszkaniową w Zielonym Kamedulskim w 2018 r. Zarządzenie o zwrocie wniosku w sprawie BI XII Ns-Rej. KRS 7280/18/292 zostało wydane po 3 miesiącach od wpływu wniosku, w sprawie BI XII Ns-Rej. KRS 8444/18/855 po 1,5 miesiąca od wpływu wniosku oraz w sprawie BI XII Ns-Rej. KRS 10692/18/329 po blisko 4 miesiącach od wpływu wniosku.

Z wyjaśnień złożonych przez Prezesa Sądu Apelacyjnego w Białymstoku wynika, iż ostatnia ze wskazanych spraw była objęta nadzorem Prezesa Sądu Rejonowego w Białymstoku od dnia 19 grudnia 2018 r.

Ze względu na stwierdzone uchybienia w zakresie terminowości rozpoznawania wniosków Prezes Sądu Apelacyjnego w Białymstoku zwrócił uwagę na te kwestie zarówno Prezesowi Sądu Okręgowego w Białymstoku oraz Prezesowi Sądu Rejonowego w Białymstoku, zobowiązując ich do podjęcia stosownych działań ukierunkowanych na poprawę sprawności postępowań rejestrowych w przyszłości.

W tym miejscu nadmienić należy, że przyczynami opóźnień w wydawaniu zarządzeń w ww. sprawach rejestrowych były okoliczności związane z funkcjonowaniem sądu rejestrowego w Białymstoku w okresie ostatnich trzech lat: wzrost wpływu spraw do tego wydziału, trudna sytuacja kadrowa w tamtym okresie, konieczność wszczynania postępowań przymuszających do złożenia sprawozdań finansowych.

Ponadto Prezes Sądu Apelacyjnego w Białymstoku zobowiązał Prezesa Sądu Okręgowego w Białymstoku do przeprowadzenia doraźnej lustracji Wydziału Krajowego Rejestru Sądowego Sądu Rejonowego w Białymstoku w zakresie prawidłowości praktyki zwracania wniosków w sprawach rejestrowych. Lustracja będzie przeprowadzona we wrześniu 2019 r.

Pragnę nadmienić, że funkcjonowanie XII Wydziału Gospodarczego Krajowego Rejestru Sądowego Sądu Rejonowego w Białymstoku. Jest również przedmiotem analiz oraz czynności z zakresu zewnętrznego nadzoru sprawowanego przez Ministra Sprawiedliwości.

- W zakresie punktu 4 wystąpienia, tj. udzielenia informacji odnośnie liczby sędziów i referendarzy sądowych we wszystkich wydziałach Krajowego Rejestru Sądowego oraz udzielenie informacji czy planowane jest zwiększenie, zmniejszenie lub utrzymanie tej liczby:

We wszystkich wydziałach Krajowego Rejestru Sądowego – wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. – limit etatów sędziowskich wyniósł 15,6, a limit etatów referendarskich wyniósł 440.

Co do zasady nie są planowane istotne zmiany w zakresie podanych wartości poza dalszym ograniczeniem limitu etatów sędziowskich na rzecz etatów referendarskich.

Nadmienić należy, że w ostatnich latach przyznano do tego pionu dodatkowe etaty referendarskie: w 2016 r. przyznano 29 etatów na staż w tej grupie zawodowej z docelowym przeznaczeniem dla potrzeb wydziałów KRS; w 2017 r. przydzielonych zostało 63 kolejnych dodatkowych etatów referendarskich na potrzeby wydziałów gospodarczych KRS w celu wsparcia bieżącej ich działalności, w szczególności w celu zmniejszenia poziomu obciążeń orzeczników, skrócenia czasu trwania postępowań prowadzonych przez sąd rejestrowy, w tym zwłaszcza postępowań o wpis i zmiany w rejestrze, a także ze względu na potrzebę zwiększenia liczby wszczynanych postępowań przymuszających, zwłaszcza do złożenia zaległych sprawozdań finansowych.

Nadto w ramach bieżącej polityki kadrowej z innych sądów oraz z innych pionów orzecnicznych przesuwane były do wydziałów KRS etaty referendarskie: w 2016 r. (saldo +6 etatów), w 2017 r. (saldo +11 etatów).

- W odpowiedzi na pytanie nr 5 wystąpienia, tj. czy planowane jest zwiększenie liczby wydziałów Krajowego Rejestru Sądowego:

Nie jest planowane zwiększenie liczby wydziałów Krajowego Rejestru Sądowego.

Uprzejmie informuję, że w pozostałym zakresie wystąpienia Pana Rzecznika zostanie udzielona uzupełniająca odpowiedź niezwłocznie po uzyskaniu i opracowaniu dodatkowych informacji, których zażądano z Departamentu Informatyzacji i Rejestrów Sądowych Ministerstwa Sprawiedliwości.

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Nadzoru Administracyjnego

Iwona Łachnińska

